

Amennyiben a vádlott nem fellelhető, távollétében is megtartható a tárgyalás vagy hozható büntetőítélet, ezt követően azonban joga van az ügy érdemi részére vonatkozó tárgyalás újbóli megnyitását kérni

Mindazonáltal e jog megtagadható, ha szándékosan kivonta magát az igazságszolgáltatás alól annak megakadályozásával, hogy a hatóságok tájékoztassák őt a tárgyalásról

Bulgáriában IR-rel szemben szabadságvesztéssel büntetendő adóbűncselekmények elkövetése céljából létrejött bünszervezetben való részvétel vádjával indítottak büntetőeljárást. Az első vádiratot személyesen közölték vele, és IR megjelölte azt a címet, amelyen elérhető. Az eljárás bírósági szakaszának megnyitásakor azonban nem volt fellelhető, így a Spetsializiran nakazatelen sad (szakosított büntetőbíróság, Bulgária, a továbbiakban: kérdést előterjesztő bíróság) nem tudta tárgyalásra idézni. Egyébiránt az e bíróság által hivatalból kirendelt ügyvéd nem került kapcsolatba IR-rel. Ezenkívül, mivel az IR-rel közölt vádirat szabálytalan volt, azt semmisnek nyilvánították, és az eljárást megszüntették. Az új vádirat elkészítését és az eljárás újbóli megnyitását követően IR-t ismét hiába keresték, nem volt fellelhető. A kérdést előterjesztő bíróság ebből végül arra következtetett, hogy IR szökésben van, és e körülményekre tekintettel az ügyet távollétében is elbíráhatja.

Mindazonáltal annak érdekében, hogy az érintett személyt megfelelően tájékoztassák a rendelkezésére álló eljárási biztosítékokról, a kérdést előterjesztő bíróság arra keresi a választ, hogy a 2016/343 irányelvben¹ meghatározott esetek közül melyik eset körébe tartozik IR helyzete, aki az első vádirat közlését követően és a büntetőeljárás bírósági szakaszának megindítása előtt megszökött.²

A Bíróság azt válaszolja, hogy a 2016/343 irányelv 8. és 9. cikkét úgy kell értelmezni, hogy azon **terhelten szemben, aki az illetékes nemzeti hatóságok észszerű erőfeszítései ellenére sem volt fellelhető, éppen ezért e hatóságok nem tudták tájékoztatni az ügyében tartott tárgyalásról, távollétében megtartható a tárgyalás, illetve adott esetben meghozható a büntetőítélet.** Ebben az esetben azonban **az ítélet közlését követően lehetőséget kell biztosítani e személynek arra, hogy közvetlenül hivatkozzon az említett irányelv által biztosított, új tárgyaláshoz, vagy azzal egyenértékű olyan jogorvoslathoz való jogára, amely**

¹ A büntetőeljárás során az ártatlanság véelme egyes vonatkozásainak és a tárgyaláson való jelenlét jogának megerősítéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/343 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2016. L 65., 1. o.).

² Konkrétan a 2016/343 irányelv 8. cikke rendelkezik a tárgyaláson való jelenlét jogáról. E cikk (2) bekezdése szerint a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az olyan tárgyalás, amelynek eredményeként határozat születhet az érintett személy bűnösségéről vagy ártatlanságáról, a távollétében is megtartható, amennyiben az érintett személyt kellő időben tájékoztatták a tárgyalásról és a meg nem jelenés következményeiről, vagy ha a tárgyalásról értesített érintett személyt az általa meghatalmazott vagy az állam által kirendelt védő képviseli. Ezen irányelv 8. cikkének (4) bekezdése szerint, amennyiben tagállamok lehetővé teszik a tárgyalásnak az érintett személy távollétében történő megtartását, azonban az e cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek való megfelelés nem lehetséges, mivel a terhelt észszerű erőfeszítések megtétele ellenére sem volt fellelhető, a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a határozat ennek ellenére meghozható és végrehajtható. Ebben az esetben a tagállamok biztosítják, hogy az érintett személyeket a határozatról való tájékoztatáskor, különösen elfogásukkor, tájékoztassák a határozat megtámadásának lehetőségéről és az új tárgyaláshoz való jogról is, vagy valamely más jogorvosltról, az említett irányelv 9. cikkének megfelelően. Konkrétan, e 9. cikk értelmében a gyanúsítottak és a vádlottak számára biztosítani kell az új tárgyaláshoz való jogot, ha nem voltak jelen a tárgyaláson, és nem teljesültek az ezen irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében meghatározott feltételek.

lehetővé teszi az ügy érdemi részének a jelenlétében történő új elbírálását. A Bíróság ugyanakkor pontosítja, hogy e jog megtagadható, ha konkrét és objektív valószínűsítő körülményekből az következik, hogy az említett személy elegendő tájékoztatást kapott ahhoz, hogy tudjon az ügyében megtartandó tárgyalásról, és szándékosan, illetve abból a célból, hogy kivonja magát az igazságszolgáltatás alól, megakadályozza, hogy a hatóságok hivatalosan tájékoztassák a tárgyalásról.

A Bíróság álláspontja

A Bíróság mindenekelőtt emlékeztet arra, hogy a 2016/343 irányelvnek az új tárgyaláshoz való jog hatályára és terjedelmére vonatkozó 8. cikkének (4) bekezdését és 9. cikkét közvetlen hatályúnak kell tekinteni. E jog azokat a személyeket illeti meg, akiknek a tárgyalására a távollétükben került sor, annak ellenére, hogy az ezen irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében előírt feltételek nem teljesültek. Ezzel szemben a 2016/343 irányelv által a tagállamok számára biztosított azon lehetőség, hogy a 8. cikk (2) bekezdésében előírt feltételek teljesülése esetén a vádlott távollétében folytassák le a tárgyalást, és a határozatot az új tárgyaláshoz való jog előírása nélkül végrehajtsák, azon az előfeltevésen alapul, hogy a megfelelően tájékoztatott érintett személy önként és egyértelműen lemondott arról, hogy a tárgyaláson jelen legyen.

Ez az értelmezés biztosítja a 2016/343 irányelv céljának tiszteletben tartását, amely a büntetőeljárásban a tisztességes eljáráshoz való jog erősítésére irányul azáltal, hogy fokozza a tagállamok egymás büntető igazságszolgáltatási rendszereibe vetett bizalmát, továbbá arra, hogy biztosítsa a védelemhez való jog tiszteletben tartását, elkerülve azt, hogy az a személy, aki – jóllehet tájékoztatták a tárgyalásról – egyértelműen lemondott arról, hogy jelenjen legyen a tárgyalásán, a távollétében hozott büntetőítéletet követően új tárgyalás tartását kérhesse, és ily módon visszaélésszerűen akadályozza az eljárás hatékonyságát, illetve a megfelelő igazságszolgáltatást. A tárgyalásról és a meg nem jelenés következményeiről való tájékoztatást illetően a Bíróság pontosítja, hogy az érintett nemzeti bíróság feladata annak vizsgálata, hogy az érintett személy részére küldtek-e olyan hivatalos dokumentumot, amely egyértelműen feltünteti a tárgyalás kitűzött időpontját és helyét, valamint abban az esetben, ha meghatalmazott ügyvéd nem képviseli, az esetleges meg nem jelenés következményeit. Egyébiránt e bíróság feladata annak vizsgálata, hogy e dokumentumot kellő időben kézbesítették-e ahhoz, hogy az érintett személy – amennyiben úgy dönt, hogy részt vesz a tárgyaláson – megfelelően felkészülhessen a védelmére.

Konkrétabban a szökésben lévő vádlottakkal kapcsolatban a Bíróság megállapítja, hogy a 2016/343 irányelvvel ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely kizárólag azon az alapon zárja ki az új tárgyaláshoz való jogot, hogy az érintett személy szökésben volt, és a hatóságoknak nem sikerült fellelniük. Csak akkor tekinthető úgy,³ hogy ezt a személyt tájékoztatták a tárgyalásról, és önként és egyértelműen lemondott a tárgyaláson való jelenlét jogáról, ha konkrét és objektív valószínűsítő körülményekből az következik, hogy az érintett személy, miután hivatalosan tájékoztatták arról, hogy bűncselekmény elkövetésével vádolják, és így tudva, hogy az ügyében tárgyalást fognak tartani, szándékosan elkerüli, hogy hivatalosan tájékoztassák a tárgyalás időpontjáról és helyéről; az ilyen helyzet a 2016/343 irányelv 8. cikkének (2) bekezdésében meghatározott esetek körébe tartozik. Ilyen konkrét és objektív valószínűsítő körülmények fennállása állapítható meg többek között akkor, ha az említett személy önként téves címet közölt a büntetőügyekben hatáskörrel rendelkező nemzeti hatóságokkal, vagy már nem tartózkodik az általa közölt címen. Egyébiránt annak megítélésakor, hogy az érintett személy tájékoztatásának módja kielégítő-e, különös figyelmet kell fordítani egyrészt arra, hogy a hatóságok milyen gondosságot tanúsítottak annak érdekében, hogy az érintett személyt tájékoztassák, másrészt arra, hogy az érintett személy milyen gondosságot tanúsított annak érdekében, hogy ezt az információt megkapja.

³ A kiszolgáltatót személyeknek a 2016/343 irányelv (42) és (43) preambulumbekkezdésében említett különleges szükségleteire is figyelemmel.

A Bíróság ezenkívül pontosítja, hogy ez az értelmezés tiszteletben tartja az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. és 48. cikkében, valamint az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló európai egyezmény 6. cikkében kimondott tisztességes eljáráshoz való jogot.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499